

Mensen van God,

Afgelopen week was ik in Duitsland bij de Conference of European University Chaplains. Dat is een jaarlijkse conferentie waarbij studentenpastores uit allerlei Europese landen; Noren, Zweden, Engelsen, Finnen, Schotten, Ieren, Duitsers, Denen en Hongaren (en ook een paar van daarbuiten: Amerika en Australië) bij elkaar komen rondom een thema.

Dit keer was het thema, door het Duitse team van pastores bedacht: Truth in Transformation; waarheid in verandering, transformatie. Een aangelegen thema in deze tijd: de waarheid staat vaak ter discussie, juist ook in een wereld die volop in verandering is. Politici claimen dat zij de waarheid in pacht hebben, de objectiviteit van de media en de wetenschap staat regelmatig ter discussie.

In onze post-moderne tijd worden universele waarden aan de ene kant ontkend en aan de andere kant is er ook vraag naar, behoefte aan.

Het liberale christendom pretendeert niet meer de exclusieve claim te leggen op dat zij de enige is die de wereld kan interpreteren, er zijn veel religies en levensbeschouwingen die zich daarin roeren en meespreken.

Zo'n week staat bol van allerlei input: onder andere prof Jürgen Moltmann kwam spreken, een gerenommeerd theoloog, nu al bijna 94, die nog steeds heel scherp van geest is.

We brachten een bezoek aan Neurenberg, aan een museum op de plek waar in de jaren dertig van de vorige eeuw Hitler zijn marsen organiseerde en het Nationaal Socialisme als enige waarheid uitwerkte.

En we zagen voorbeelden van de manieren waarop in tijd deze het studentenpastoraat in Duitsland vorm krijgt.

Het is fijn om zo'n week lang met elkaar op te trekken: mensen uit allerlei landen die hetzelfde werk doen en toch weer anders. Overal krijgt studentenpastoraat een eigen gezicht en invulling.

We komen overal vandaan, spreken heel verschillende talen, maar verstaan elkaar. Niet alleen vanwege het (soms wel heel erg stonk) english, maar omdat we weten wat we aan het doen zijn en waarom.

Over de grenzen van taal heen verstaat iedereen elkaar en inspireert elkaar tot nieuwe invalshoeken en ideeën.

De afgelopen maanden hebben we vanuit de Oecumenische Janskerkgemeente met een groep onder de titel Eat and Creed (Eten en Geloven) heel wat gepraat, uitgewisseld en van elkaar geleerd. Studenten, young- en wat minder young professionals.

Als je de tijd neemt om elkaar te leren kennen en van elkaar wilt weten hoe je je verhoudt ten opzichte van allerlei thema 's, dan ontstaat er een verstaan op een dieper niveau.

Dat heeft alles te maken met te willen luisteren. Als je werkelijk naar iemand wil luisteren, versta je de ander maar ook jezelf ook steeds meer.

Je toetst je eigen ideeën en opvattingen, je staat open om die ter sprake te brengen en dat ze mogelijk ook veranderd kunnen worden.

Vaak hoorden we elkaar zeggen dat een bepaald inzicht onszelf verder bracht in ons denken. Inspireerden we elkaar met mooie teksten en gaven we elkaar een steentje in de rug als we het lastig vonden om iets goed te formuleren.

Het is werkelijk een kado als je zo met elkaar kunt praten. Het is niet vaak zo dat we in onze dagelijkse omgeving onderwerpen als 'wat betekent geloven voor je?', 'hoe zie jij de relatie tussen God, Jezus en de Geest?' en wat is voor jou 'bidden', met mensen om ons heen delen. Het zijn bepaald niet de onderwerpen voor bij het koffieapparaat op kantoor of in de pauze tussen de colleges in.

Dan is het fijn als er plekken zijn waarin deze onderwerpen niet gek zijn en blijkt het ook prettig te zijn om er ruimte voor vrij te maken. Want geloven in je eentje valt niet mee. Je wordt vaak opgeslokt door de dagelijkse dingen en voordat je het weet vervliegt de tijd en schuift het naar de achtergrond.

Nu stond er elke keer een heerlijke maaltijd op tafel (we zouden een lekker receptenboekje kunnen samenstellen) en hadden we de tijd om onze gedachten te laten gaan over al die thema's. En uiteindelijk leidde het er toe dat een aantal mensen graag op deze zondag hardop hun geloof willen belijden, iets willen vertellen van wat hen bezighoudt.

We hebben ons verdiept in die wonderlijke tekst uit Handelingen 2. Het is je wel voor te stellen dat de opmerking klonk: ze zullen wel dronken zijn.

Het moet een raar gebeuren zijn geweest: Mensen die door elkaar heen spreken, in wat eerst lijkt, allerlei vreemde talen.

Totdat de omstanders goed gaan luisteren. Dan blijkt dat ze af en toe hun eigen taal horen, door alle andere heen.

In de brij van allerlei gebrabbel horen ze in een keer iets in hun eigen taal. (Ik weet niet of u wel eens Fins hebt gehoord, daar maak je werkelijk niets van, maar als je dan in een keer je eigen naam hoort of een voorzichtig geprobeerd nederlands woord, dan is dat echt bijzonder).

Ze herkennen hun eigen taal wanneer ze goed luisteren.

En wat horen ze: ze horen de apostelen spreken over Gods grote daden. Dat wat hen allemaal aangaat, dat wat hen verbindt, inspireert, de verhalen over God, dat verstaan ze allemaal in hun eigen taal.

Het is in die zin een prachtig tegenverhaal van het verhaal van de Toren van Babel uit Genesis 11. In dat verhaal wordt er eerst op aarde nog één taal gesproken en besluiten de mensen een stad te bouwen met een toren die tot aan de hemel reikt. Met het doel dat ze daardoor beroemd zouden worden. God steekt een stokje voor die hoogmoed. Hij zorgt er voor dat de mensen elkaar niet meer verstaan, de bouw wordt gestaakt en daardoor gaan ze allemaal verspreid op de aarde wonen. De stad krijgt de naam Babel, vandaar onze uitdrukking: een Babylonische spraakverwarring.

Je zou het verhaal in Handelingen zo kunnen begrijpen dat de mensen die juist gericht zijn op God, in plaats van op zichzelf, vol zijn van Hem, 'vol van zijn grote daden' ook meer op elkaar gericht zullen zijn en elkaar eerder begrijpen. Ze hebben gemeenschappelijke uitgangspunten en zetten niet hun eigen ego voorop.

Waar in Genesis 11 de taal tot verwarring leidt en mensen elkaar niet meer verstaan, blijkt dat de mensen die naar Petrus' toespraak luisteren het allemaal feilloos kunnen volgen, ondanks hun verschillen in taal en nationaliteit. Je zou het dus zo kunnen zeggen:

Wie vol is van God en niet van zichzelf, geeft ruimte aan Gods Geest, richt zich vervolgens meer op anderen en leert elkaar zo te verstaan.

De toespraak die Petrus houdt is de moeite waard.

Hij schetst met de woorden van de profeet Joël, dat 'aan het einde der tijden God zijn Geest zal uitgieten over alle mensen. Dat dan jongeren en ouderen visioenen, droomgezichten zullen zien.

Vol vuur houdt Petrus zijn toespraak om te verklaren wat hier gebeurt: dat de Geest die van God komt en ook Jezus heeft geïnspireerd, voor iedereen bestemd is.

Dat die Geest wil laten voelen dat je als mens wordt verstaan en wil oproepen naar elkaar te luisteren om tot een beter verstaan van elkaar te komen en zo een weg te gaan die zal leiden tot het goede leven voor iedereen.

Zo moge het zijn.